

Løsningsforslag til kapittel 13

Skatterett for økonomistudenter – oppgavesamling

Med mindre annet er opplyst, er det anvendt regler, satser og beløpsgrenser for inntektsåret 2018. Stortingets skattevedtak er forkortet til SSV.

Oppgave 13-1

Skattepliktig formue fastsettes i utgangspunktet til omsetningsverdien ved årsskiftet av skattyterens eiendeler med økonomisk verdi, med fradrag for gjeld som skattyteren hefter for, jf. § 4-1 første ledd. For ektefeller fastsettes formue under ett, jf. § 2-10 sammenholdt med §§ 2-11 og 2-12.

I § 4-10 flg. er det gitt enkelte særlige verdsettelsesregler. Skattedirektoratet utgir en årlig forskrift om beskatning av formue, inntekts- og fradragsposter ved skattefastsettelsen for det enkelte inntektsår (takseringsreglene). Kapittel 1 i takseringsreglene inneholder satser som skal anvendes ved beregning av skattepliktig formue.

Verdien av fast eiendom kan settes lavere enn omsetningsverdien, jf. § 4-10 første ledd. Oppgaven gir opplysninger om formuesverdien på både eneboligen og hytta. De opplyste verdiene legges til grunn ved beregningen av ektefellenes formue. Innestående på bankkonto er skattepliktig formue, jf. § 4-1 første ledd.

Formuesverdien av ektefellenes Audi skal settes til én prosent av bilens listepreis som ny, jf. takseringsreglene § 1-1-3. Bilen er fra 1980 og anses som et veterankjøretøy. Etter takseringsreglene skal biler som er førstegangsregistrert i 1985 eller tidligere verdsettes individuelt til antatt salgsverdi. Salgsverdien fastsettes skjønnsmessig. Ordningen med vrakpant gjør at ektefellene kan få utbetalt 3 000 kroner dersom bilen vrakes. Verdien settes derfor skjønnsmessig til 3 000 kroner.

Innbo og løsøre inngår i skattepliktig formue, jf. § 4-1 første ledd. Innbo og løsøre verdsettes med utgangspunkt i forsikringsverdien, jf. takseringsreglene § 1-1-6.

Formuesverdien av innbo og løsøre fastsettes til:

- 10 % av forsikringsverdi i intervallet 0 – 1 000 000 kroner.
- 20 % av forsikringsverdien i intervallet 1 000 000 – 1 400 000 kroner.
- 40 % av forsikringsverdien over 1 400 000 kroner.

Forsikringsverdien for ektefellenes innbo er 2 000 000 kroner. Dette gir en formuesverdi på (10 % av 1 000 000 + 20 % av 400 000 + 40 % av 600 000) = 420 000 kroner. Etter skatteloven § 4-20 første ledd bokstav b er det et fribeløp på 100 000 kroner. Ektefellene har ett felles fribeløp, jf. § 4-20 andre ledd. Formuesverdien av innbo og løsøre er dermed 320 000 kroner.

Ektefellene har kausjonert for et lån til sønnen Kåre. En kausjonsforpliktelse er en betinget forpliktelse. Betingede forpliktelser regnes ikke som gjeld ved beregningen av skattepliktig formue, jf. § 4-3 første ledd bokstav a.

Beregning av skattepliktig formue:

Bankkonto	1 000 000
Innbo og løsøre	320 000
Bolig	1 500 000
Hytte	700 000
Audi	3 000
Sum	3 523 000

Satsene for formuesskatt fremgår av Stortingets skattevedtak. For personlige skattytere er satsen 0,15 % til staten og 0,7 % til kommunen. Fribeløpet for ektefellene utgjør til sammen 2 960 000 kroner (31.12.2018).

Formuesskatten blir $(3\,523\,000 - 2\,960\,000) \times (0,15\% + 0,7\%) = 4\,785$ kroner.

Oppgave 13-2

Ola driver et enkeltpersonforetak. Eiendeler og gjeld knyttet til virksomheten inngår i Olas beregning av skattepliktig formue, jf. reglene i skatteloven kapittel 4.

Ved beregningen av skattepliktig formue tas det utgangspunkt eiendelens omsetningsverdi med fradrag for gjeld, jf. § 4-1 første ledd. I § 4-10 flg. er det gitt særregler om verdsettingen, og i takseringsreglene er det også særregler for verdsetting av driftsmidler mv., jf. takseringsreglene § 2-1-2. Ved fastsettelse av formuesverdien for driftsløsøre tas utgangspunkt i skattemessig verdi. Skattemessig verdi tilsvarer skattemessig saldoverdi 31.12. beregnet etter reglene i skatteloven kapittel 14. Ved fastsettelse av formuesverdien for driftsmidler, med unntak av fast eiendom som nevnt i skatteloven § 4-10, er det innført en verdsettelsesrabatt som innebærer at formuesverdien reduseres til 80 % av skattemessig formuesverdi, jf. skatteloven § 4-17 andre ledd. Når den skattepliktige har eiendeler omfattes av reglene om verdsettelsesrabatt skal den skattepliktiges gjeld reduseres etter § 4-19.

Kontormaskiner og varebil er driftsmidler som omfattes av verdsettelsesrabatten i § 4-17 andre ledd. Formuesverdien til disse driftsmidlene skal dermed settes til 80 % av skattemessig formuesverdi 31.12.20X1. Dette gir en formuesverdi for kontormaskinene på $(350\,000 \times 80\%) = 280\,000$ kroner, og på varebilen på $(200\,000 \times 80\%) = 160\,000$ kroner.

Formuesverdien av næringseiendommer fastsettes etter § 4-10. Ola eier en ikke-utleid næringseiendom med oppgitt formuesverdi 1 500 000 kroner. Næringseiendommer har en verdsettelsesrabatt på 20 %, jf. 4-10 fjerde ledd. Se nedenfor om betydningen av verdsettelsesrabatten ved beregning av fradragsberettiget gjeld etter § 4-19.

Goodwill er balanseført differanse mellom kjøpesummen ved kjøp av virksomhet og den del av kjøpesummen som er tilordnet identifiserbare eiendeler. Ervervet goodwill på saldo b) skal ikke medregnes som skattepliktig formue, jf. § 4-2 første ledd bokstav f.

Varelager skal fastsettes til anskaffelsesverdi, jf. § 4-17. Vi forutsetter at varene i balansen er oppført til anskaffelsesverdi.

Kundefordringene skal verdsettes etter laveste verdis prinsipp, jf. § 4-15. Det vil si at vi vanligvis kan anvende regnskapsmessig verdi. Skattemessig nedskrevet verdi etter § 14-5 kan ikke anvendes. Dersom verdien skal fastsettes til lavere verdi enn pålydende, må det sannsynliggjøres hvilket beløpet det er påregnelig å inndrive. Her forutsetter vi at balanseført verdi tilsvarer pålydende.

Ola får fradrag for ubetinget gjeld i virksomheten ved beregning av netto formue, jf. § 4-1 første ledd. I og med at Ola har eiendeler som omfattes av verdsettelsesrabatten for driftsmidler i § 4-17 andre ledd, og næringseiendom i § 4-10 første ledd, skal fradragsberettiget gjeld reduseres etter reglene i § 4-19. Av andre ledd fremgår det at den del av skattyters gjeld som svarer til forholdet mellom verdien av eiendel som gir grunnlag for reduksjon etter første ledd og verdien av skattyters samlede eiendeler, verdsettes med samme prosentsats som eiendelen.

Skattyter har en samlet gjeld i virksomheten på 2 900 000 kroner. Vi må beregne forholdet mellom verdien av de eiendelene som gir grunnlag for gjeldsreduksjon og de samlede eiendelene.

Oversikt og beregning:

Eiendel	Bto.verdi	"Rabatt"	Formuesverdi	Gjeld 100 %	§ 4-19	Fradrag	Nto formue
Lagerbygg	1 875 000	20 %	1 500 000	1 858 974	20 %	1 487 179	12 821
Saldo a	350 000	20 %	280 000	347 009	20 %	277 607	2 396
Saldo c	200 000	20 %	160 000	198 291	20 %	158 632	1 386
Varelager	150 000		150 000	148 718		148 718	1 282
Kundefordringer	300 000		300 000	297 436		297 436	2 564
Bankinnskudd	50 000		50 000	49 573		49 573	427
Sum	2 925 000		2 440 000	2 900 000		2 419 145	20 876

Netto formue på 20 876 kroner skal samordnes med den skattepliktiges øvrige formue.

Oppgave 13-3

- Verdien av fast eiendom kan settes lavere enn omsetningsverdien, jf. § 4-10 første ledd. Verdien av næringseiendom fastsettes på grunnlag av en beregnet leieverdi, jf. § 4-10 fjerde ledd og FSFIN § 4-10-2 flg. Reglene skiller mellom utleid og ikke-utleid næringseiendom, se FSFIN § 4-10-3 første ledd. Lisas eiendom er ikke utleid. Grunnlag for beregning av utleieverdien for ikke utleid næringseiendom fastsettes etter FSFIN § 4-10-4 tredje ledd.
- Kalkulasjonsfaktoren (avkastningskravet ved beregning av eiendomsverdien) kunngjøres i januar i året etter inntektsåret. For inntektsåret 2017 var kalkulasjonsfaktoren 0,066 jf. satser publisert på www.skatteetaten.no. Ifølge Skatteetaten var kvadratmeterleien for lager 1 442 kroner i Oslo i 2017. Denne skal reduseres med 10 % for å ta hensyn til eierkostnader for eiendommen. Deretter kalkulerer vi inntekt, og så dividerer vi den inntekten vi kom til på kalkulasjonsfaktoren (avkastningskravet) for å finne eiendommens verdi.

Skattedirektoratet har laget en kalkulator som brukes for å beregne eiendommens verdi, se www.skatteetaten.no. Vi har brukt kalkulatoren for 2017. (På tidspunktet for utarbeidelse av løsningsforslaget til oppgaven var kalkulatoren for 2018 ikke lagt ut på skatteetatens nettside).

Legges opplysningene i oppgaven inn i kalkulatoren, gir dette en beregnet utleieverdi på 7 865 454 kroner. Etter skatteloven § 4-10 fjerde ledd skal formuesverdien settes til 80 % av beregnet utleieverdi. Dette gir en formuesverdi på $(7\,865\,454 \times 80\%) = 6\,292\,364$ kroner. (Vi har benyttet skattereglene for inntektsåret 2018).

Oppgave 13-4

Næringseiendommer verdsettes etter reglene i § 4-10, jf. FSFIN § 4-10-2 flg. Tor eier en næringseiendom som både brukes i egen virksomhet og som leies ut til eksterne leietakere. Verdien av næringseiendommer fastsettes på grunnlag av en utleieverdi, jf. FSFIN § 4-10-4 første ledd. Ved fastsetting av verdien skiller reglene mellom utleid og ikke-utleid næringseiendom. En nærings- eiendom anses om en utleid næringseiendom dersom utleid del av eiendommen overstiger 50 % av eiendommens samlede areal, jf. FSFIN § 4-10-3 først ledd. Tor leier ut kontorlokaler til eksterne leietakere. Kontorlokalene utgjør 700 kvm av eiendommens totale areal på 1200 kvm. Utleid del av eiendommen er mer enn 50 % av eiendommens samlede areal, og eiendommen skal dermed verdsettes som utleid næringseiendom.

Ved delutleie av næringseiendom skal inntektsårets utleieinntekt divideres på utleid del av eiendommen og deretter multipliseres med eiendommens samlede areal, jf. FSFIN § 4-10-8.

Dette gir følgende leieinntekt for eiendommen:

Leieinntekter 20X1 (800 000/700 kvm) x 1 200 kvm	= 1 371 428 kroner
Leieinntekt 20X0 (900 000/700 kvm) x 1 200 kvm	= 1 542 857 kroner
Leieinntekt 19X9 (950 000/700 kvm) x 1 200 kvm	= 1 628 571 kroner

Grunnlaget for beregning av utleieverdien for utleid næringseiendom utgjør gjennomsnittet av samlet brutto leieinntekt for inntektsåret og de to foregående inntektsårene, fratrukket eierkostnader. Eierkostnadene fastsettes til 10 % av gjennomsnittlig brutto leieinntekt.

Gjennomsnittlig leieinntekt $(1\,371\,428 + 1\,542\,857 + 1\,628\,571) / 3 = 1\,514\,285$ kroner.

Beregnet utleieverdi fremkommer ved at gjennomsnittlig leieinntekt etter fradrag for eierkostnader divideres med en kalkulasjonsfaktor, jf. FSFIN § 4-10-4 fjerde ledd. Kalkulasjonsfaktoren fastsettes årlig av Skattedirektoratet og kunngjøres i januar året etter inntektsåret, jf. FSFIN § 4-10-5. (På tidspunktet for utarbeidelsen av løsningsforslaget er ikke kalkulasjonsfaktoren for inntektsåret 2018 kunngjort. Vi har derfor valgt å bruke kalkulasjonsfaktoren for inntektsåret 2017).

Gjennomsnittlig leieinntekt	1 514 285
10 % eierkostnader	(151 428)
Grunnlag utleieverdi	1 362 857
Leieverdi $(1\,362\,857/0,066)$	20 646 212
Formuesverdi – 80 %	16 516 969

Formuesverdien for eiendommen fastsettes til 80 % av beregnet utleieverdi, jf. § 4-10 fjerde ledd.

Oppgave 13-5

- a) Aksjeselskaper er ikke skattepliktige for formue, jf. § 2-36. Selskapene må likevel beregne formuesverdi per aksje, fordi personlige aksjonærer har behov for denne verdien. Design AS er ikke børsnotert. For personlige aksjonærer vil verdien av aksjene være skattepliktig formue, jf. skatteloven § 4-1 første ledd. Ikke-børsnoterte aksje verdsettes til 90 % av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi 1. januar året før skattefastsettelsen fordelt etter pålydende, jf. skatteloven § 4-12 andre ledd.

Fremgangsmåten ved beregning av skattemessig formuesverdi for aksjer i ikke-børsnotert selskap fremgår av FSFIN § 4-12. Av skatteloven § 4-12 sjuende ledd fremgår det at selskapets eiendeler og gjeld skal medregnes til full verdi, uten prosentvis reduksjon etter øvrige bestemmelser i § 4-12.

- b) Formuesverdien er oppgitt for lagerbygget og administrasjonsbygget. Vi forutsetter at selskapets tomter er bebygde tomter, og at formuesverdien for tomtene inngår i fastsatt formuesverdi for bygningene.

Varelageret skal verdsettes til skattemessige anskaffelsesverdi, jf. § 4-17. Børs-noterte aksjer verdsettes til kursverdien per 1. januar i skattefastsettelsesåret, jf. § 4-12. Ikke-forfalt forskuddsskatt, betalbar ikke-fastsatt skatt og utsatt skatt er ikke fradragsberettiget gjeld ved fastsettelsen av skattepliktig formue, jf. § 4-3 første ledd bokstav e. Påløpte ikke-forfalte renter er heller ikke fradragsberettiget som gjeld ved fastsettingen av skattepliktig formue, jf. § 4-3 første ledd bokstav d.

Beregning av selskapets formuesverdi:

Administrasjonsbygg	1 750 000
Lagerbygg	1 500 000
Biler	100 000
Varebeholdning	200 000
Kundefordringer	150 000
Aksjer	20 000
Kassebeholdning	50 000
Bruttoformue	3 770 000
Leverandørgjeld	300 000
Skyldig merverdiavgift og arbeidsgiveravgift	50 000
Pantegjeld	5 560 000
Sum gjeld	5 910 000
Netto formue	0

Gjelden overstiger eiendelenes verdi, og formuesverdien blir derfor 0 kroner per aksje.

- c) Aksjeselskaper er unntatt fra formuesskatt, jf. § 2-36 første ledd bokstav a. En aksje er imidlertid en eiendel som inngår i skattepliktig formue for personlig aksjonær i selskapet, jf. § 4-10, jf. § 4-12.

- d) På grunn av at beregnet formuesverdi for aksjene i selskapet er 0 kroner, vil Mona ikke ha noen skattemessig formuesverdi knyttet til aksjene i selskapet. Beregnet formuesverdi per 01.01.20X2 (31.12.20X1) skal benyttes ved skattefastsettingen for Mona 31.12.20X2, jf. § 4-12 andre ledd. Dersom selskapet er nystiftet, eller det har vært gjennomført egenkapitaltransaksjoner i selskapet, gjelder § 4-13 i stedet.
- e) Børsnoterte aksjer verdsettes til 80 % kursverdien 1. januar i skattefastsettingsåret, jf. § 4-12 første ledd.

Oppgave 13-6

Etter en eventuell overtakelse av virksomheten, vil ervervet goodwill ikke inngå i Pers skattepliktige formue, jf. § 4-2 første ledd bokstav f. For kontorbygget må det fastsettes en formuesverdi etter reglene i § 4-10. Driftsmidler for øvrig som avskrives, inngår i formuesverdien med saldooverdier, jf. takseringsreglene § 2-1-2. Han kan foreta skattemessige avskrivninger i kjøpsåret. Det vil si at netto formue vil bli vesentlig lavere enn samlet kjøpesum. Formuesverdien vil sannsynligvis bli i underkant av 2,5 millioner kroner, avhengig av den eksakte verdsettingen av næringseiendommen.

Oppgave 13-7

- a) Ved beregning av formuesverdi per aksje i Strand & Vik AS per 31.12.20X1, beregnes først aksjeselskapets nettoformue. Deretter fordeles den beregnede nettoformuen på aksjene i selskapet etter pålydende, jf. § 4-12 og FSFIN § 4-12-4 første ledd.

Lagerbygget er benyttet delvis til egen bruk, delvis til utleie. Siden mindre enn 50 % av arealet er utleid, skal eiendommens formuesverdi fastsettes etter reglene for ikke-utleid næringseiendom, jf. FSFIN 4-10-3. Formuesverdien fastsettes dermed etter reglene i skatteloven § 4-10 fjerde ledd, jf. FSFIN §§ 4-10-4 til 4-10-9. Her har vi anvendt reglene for 2018. Formuesverdien skal i utgangspunktet settes til 80 % av eiendommens beregnede utleieverdi, jf. skatteloven § 4-10 fjerde ledd.

Kalkulasjonsfaktoren var i 2017 0,066. Formuesverdi: $(1\ 500 \times 1\ 500 \times 0,9) / 0,066 = 30\ 681\ 818$ kroner. Beregnet formuesverdi omfatter bygget, faste tekniske installasjoner og tomta.

Goodwill er ikke formue, jf. § 4-2 første ledd bokstav f.

Formuesverdien på inventar og løsøre (avskrivningsgruppe c og avskrivningsgruppe d) er lik de skattemessige saldoverdiene, det vil si $500\ 000 + 750\ 000 = 1\ 250\ 000$ kroner, jf. takseringsreglene § 2-1-2.

Formuesverdien for både norske og utenlandske børsnoterte aksjer er børsverdien per 01.01. i skattefastsettingsåret, jf. § 4-12 første ledd. Verdien settes til børskurs, som er lik regnskapsmessig verdi på 3 000 000 kroner.

Formuesverdien på kundefordringer settes til det beløpet som selskapet mest sannsynlig vil få innbetalt, jf. § 4-15. En slik vurdering gjøres ved fastsettingen av regnskapsmessig verdi. Forutsatt at den regnskapsmessige vurderingen er i samsvar med vilkårene i § 4-15, kan regnskapsmessig verdi benyttes som formuesverdi. Kundefordringene verdsettes til 3 200 000 kroner.

Formuesverdien på varelageret av handelsvarer verdsettes til anskaffelseskost, jf. § 4-17 og § 14-5 andre ledd. Formuesverdien blir $2\,100\,000 + 300\,000 = 2\,400\,000$ kroner.

Formuesverdien på bankinnskudd settes til pålydende, dvs. 600 000 kroner, jf. § 4-15.

Utsatt skatt er ikke fradragsberettiget gjeld, jf. § 4-3 første ledd bokstav e. Heller ikke regnskapsført pensjonsforpliktelse er fradragsberettiget gjeld ved formuesfastsettelsen, jf. § 4-3 første ledd bokstav c.

Langsiktige lån fradras i bruttoformuen med pålydende beløp, jf. § 4-1 første ledd. Gjeld i utenlandsk valuta skal ved formuesfastsettelsen vurderes i norsk verdi til valutakursen per 31.12.20X1. Dette tilsvarer regnskapsmessig verdi på samme tidspunkt, jf. regnskapsloven § 5-9. Fradragsberettiget gjeld er dermed 6 800 000 kroner.

Forskudd fra kunder er gjeld som reduserer formuen, jf. § 4-1. Det samme er leverandørgjeld.

Betalbar skatt er ikke fradragsberettiget gjeld, jf. § 4-3 første ledd bokstav e. Avsatt utbytte er ikke forfalt per 31.12. og er dermed ikke fradragsberettiget gjeld, jf. § 4-3 første ledd bokstav d. Avsatt utbytte for regnskapsåret forfaller ikke før utbyttet vedtas i generalforsamling i året etter regnskapsåret.

Påløpte ikke-forfalte renter er ikke fradragsberettiget gjeld, jf. § 4-3 første ledd bokstav d. Det må antas at øvrige poster i *Annen kortsiktig gjeld* er fradragsberettiget etter § 4-1, siden det ikke er gitt andre opplysninger i oppgaven. Fradragsberettiget gjeld utgjør dermed 2 300 000 kroner.

Beregning av nettoformuen i Strand & Vik AS per 31.12.20X1:

Lagerbygg	30 681 818
Goodwill	0
Driftsløsøre	1 250 000
Aksjer	3 000 000
Kundefordringer	3 200 000
Varelager	2 400 000
Bankinnskudd	600 000
Sum eiendeler	41 131 818
Utsatt skatt	0
Pensjonsforpliktelse	0
Valutalån	6 800 000
Forskudd fra kunder	700 000
Leverandørgjeld	2 000 000
Betalbar skatt	0
Avsatt utbytte	0
Annen kortsiktig gjeld	2 300 000
Sum gjeld	11 800 000
Netto formue	29 331 818

Antall aksjer i selskapet er $5\,000\,000 / 100 = 50\,000$ aksjer. Nettoformuen fordeles på antall aksjer, jf. FSFIN § 4-12-4: $29\,331\,818 / 50\,000 = 586$ kroner per aksje. Formuesverdi per aksje 80 % av beregnet verdi dvs. 468 kroner, jf. § 4-12 andre ledd.

- b) Etter § 4-12 andre ledd, jf. FSFIN §§ 4-12-2, skal formuesverdien på ikke-børsnoterte norske aksjer for personlige skattytere settes til 80 % av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi per 01.01 året forut for skattefastsettingsåret. Det betyr at aksjonærene Tor Strand og Åse Vik) i sin skattemelding for inntektsåret 20X2 skal ta med formuesverdien på aksjene per 01.01.20X2 (31.12.20X1).

Oppgave 13-8

Hvilke eiendeler som inngår i skattepliktig formue og hvilke forpliktelser det kan kreves fradrag for i formuen, fremgår av skatteloven kapittel 4. Skattepliktig formue fastsettes i utgangspunktet til omsetningsverdien per 1 januar i skattefastsettingsåret av skattyterens eiendeler som har økonomisk verdi, med fradrag for gjeld som skattyteren hefter for, jf. § 4-1. For deltakere i ansvarlige selskap er det vedtatt en verdsettelsesrabatt som innebærer at verdien av deltagerens selskapsandel settes til 90 % av beregnet nettoformue, jf. § 4-40.

For deltakere i et selskap med deltakerfastsetting (deltakerlignet selskap) som omfattes av § 10-40, settes verdien av deltakernes selskapsandel ved formuesligningen til en andel av selskapets nettoformue, beregnet som om selskapet var skattyter, jf. § 4-40. Ved fastsettelsen av selskapets nettoformue medregnes eiendeler og gjeld til full verdi, uten prosentvis reduksjon etter bestemmelsene i kapittel 4. Verdien av deltagerens selskapsandel settes til 80 % av andelen av nettoformuen beregnet etter reglene i § 4-40.

Det fremgår av Skattedirektoratets forskrift om taksering av formues-, inntekts- og fradragsposter til bruk for likningen (takseringsregler) at driftsmidler skal verdsettes til saldoverdi, jf. takseringsreglene § 2-1-2. (Vi har i løsningsforslaget brukt takseringsreglene for inntektsåret 2017.) Av bestemmelsen fremgår det at formuesverdien for driftsløsøre (saldogruppe a, c og d) settes til saldoverdien ved utgangen av inntektsåret.

Goodwill inngår ikke i skattepliktig formue, jf. § 4-2 første ledd bokstav f.

Varebeholdningen fastsettes til skattemessig verdi, jf. § 4-17.

Kundefordringer skal i utgangspunktet verdsettes til pålydende, jf. § 4-15. Verdien av usikre fordringer kan settes ned til det fordringene med rimelig sikkerhet vil innbringe. I praksis godtas bruk av regnskapsmessig verdi.

Ved beregning av formuesverdien skal det gjøres fradrag for gjeld som skattyteren hefter for. Selskapet hefter for diverse gjeld med 2 000 000 kroner. Av dette utgjør påløpte ikke-forfalte renter 15 000 kroner. Påløpte ikke-forfalte renter er ikke fradragsberettiget ved formuesfastsettelsen, jf. § 4-3 første ledd bokstav d.

Garantiavsetningen er fradragsberettiget ved formues-fastsettingen i henhold til ligningspraksis, jf. Skatte-ABC under emnet «Garanti- og reklamasjonskostnader» punkt 2.

Beregning av formuesverdien for Mona og Siris andel i Mona & Siri ANS:

Saldogruppe a	70 000
Goodwill	0
Saldogruppe c	300 000
Saldogruppe d	1 500 000

Varebeholdning	3 100 000
Kundefordringer	2 000 000
Bankinnskudd	500 000
Bruttoformue	7 470 000
Pantegjeld	1 751 000
Skyldig mva	30 000
Skyldige feriepenger	100 000
Skyldig arbeidsgiveravgift	34 000
Garantiavsetning	70 000
Påløpte uforfalte renter	0
Fradragsberettiget gjeld	1 985 000
Nettoformue på selskapets hånd	5 485 000

Selskapets nettoformue fordeles på deltakerne etter eierandel, jf. § 2-2 andre og tredje ledd, § 4-40. Deltagerne eier 50 % av selskapet hver og nettoformuen til hver av deltagerne er dermed $(5\,485\,000/2) = 2\,742\,500$ kroner. Verdien skal settes til 80 % av beregnet formuesverdi. Dette gir en formuesverdi for hver av deltagerne på $(2\,742\,500 \times 80\%) = \mathbf{2\,194\,000}$ kroner.

Vi ser av regnskapet at innbetalt kapital fra deltakerne er ulik. Det foreligger dermed skjev egenkapital som det må korrigeres for ved formues-fastsettingen. Samlet innbetalt kapital i selskapet er 6 000 000 kroner. Hver av deltakerne eier 50 % og skulle dermed ha betalt inn 3 000 000 hver. Vi ser at Siri har innbetalt 3 050 000 kroner. Siri har betalt inn for mye og har en fordring på Mona på 50 000. Mona har betalt inn 50 000 for lite og skylder Siri 50 000 kroner.

Mona Madsens andel av selskapets netto-formue:

Andel av nettoformuen fra selskapet	2 194 000
– Skjev egenkapital (gjeld Siri)	50 000
Formuesverdi andel	2 144 000

Siri Skogens andel av selskapets netto-formue:

Andel av netto-formuen fra selskapet	2 194 000
+ skjev egenkapital (fordring Mona)	50 000
Formuesverdi andel	2 244 000

Oppgave 13-9

For deltakere i selskap med deltakerfastsetting, jf. § 10-40, settes verdien av deltakernes selskapsandel ved formuesligningen til 80 % av selskapets nettoformue, jf. § 4-40. I oppgaven er det ikke oppgitt noe om eierfordelingen. Det er da rimelig å legge til grunn at eierfordelingen er 50/50. I løsningen nedenfor har vi vist hvordan fordelingen ville blitt dersom fordelingen er 70/30.

Hoelsvei er et utleiebygg hvor formuesverdien fastsettes etter reglene i § 4-40 fjerde ledd, jf. FSFIN § 4-10-2 til § 4-10-5.

Ved bruk av reglene om formuesfastsettingen for 2018 skal formuesverdien fastsettes til 80 % av beregnet utleieverdi. Vi har brukt kalkulasjonsfaktoren for 2017, siden det var den som var kjent da løsningsforslaget ble utarbeidet.

Gjennomsnittlig leieinntekt siste tre år: $(2\,750\,000 + 2\,600\,000 + 2\,450\,000) / 3 = 2\,600\,000$ kroner

Formuesverdi for eiendommen: $2\,600\,000 \times 0,9 \times 0,066 = 35\,454\,545$ kroner. Ved fastsettelsen av selskapets nettoformue medregnes eiendeler og gjeld til full verdi, jf. § 4-40.

Formuesverdien av inventar og løsøre settes til skattemessig saldooverdi, 970 000 kroner, jf. takseringsreglene § 2-1-2. Formuesverdien av kundefordringer settes til det som det er rimelig sikkerhet for at kravet vil innbringe, jf. § 4-15. En slik vurdering gjøres ved fastsettingen av regnskapsmessig verdi og derfor kan den regnskapsmessige verdien benyttes her også. Formuesverdien av bankinnskuddet settes til pålydende, jf. § 4-15.

Gjeldspostene fradras i bruttoformuen med pålydende beløp, jf. § 4-1. Påløpte ikke-forfalte renter er ikke fradragsberettiget ved beregningen av formuesverdien, jf. § 4-3 første ledd bokstav d.

Utleiebygg	35 454 545
Inventar og løsøre	970 000
Kundefordringer	440 000
Bankinnskudd	360 000
Brutto formue	37 224 545
Pantelån	10 400 000
Annen langsiktig gjeld	4 900 000
Leverandørgjeld	160 000
Annen kortsiktig gjeld	355 000
Påløpte ikke forfalte renter	0
Sum gjeld	15 815 000
Netto formue	21 409 545

Vi har forutsatt at Per eier 70 % og Ole 30 % av selskapet. (En rimelig forutsetning når annet ikke er oppgitt, er å legge til grunn at deltakerne har lik eierandel).

Nettoformue fordeles på deltakerne etter eierandel, jf. § 4-40. Nettoformuen settes til 80 % av beregnet formuesverdi og er dermed 17 127 636 kroner. Ved fordelingen skal det tas hensyn til skjeve kapitalkonti, dvs. dersom kapitalkontoen i finansregnskapet for den enkelte deltaker avviker fra deltakerens eierandel i selskapet. I Per og Ole ANS er kapitalkontiene som følger per 31.12.20X1:

	70/30	Regnskap	Skjev EK
Per 70 %	3 640 000	3 500 000	(140 000)
Ole 30 %	1 560 000	1 700 000	140 000
	5 200 000	5 200 000	

Fordeling nettoformue	Per 70 %	Ole 30 %	Sum
Andel nettoformue	11 989 345	5 138 291	17 127 636
Skjev egenkapital	(140 000)	140 000	
	11 849 345	5 278 291	17 127 636

Regn ut selv hvordan løsningen ville blitt dersom eierfordelingen var 50/50.

Oppgave 13-10

- a) Vi skal beregne skattepliktig formue for Kari. Ved beregning av skattepliktig formues, tas utgangspunkt i skatteloven kapittel 4. Av § 4-1 fremgår det at skattepliktig formue fastsettes til omsetningsverdien per 1. januar i skattefastsettingsåret av skattyters eiendeler som har økonomisk verdi, med fradrag for gjeld som skattyter hefter for.

Kari har en kontantbeholdning på 8 453 kroner. Av § 4-20 første ledd a fremgår det at bare den del av kontantbeholdningen som overstiger 3 000 kroner skal regnes med. Kontantbeholdningen inngår som skattepliktig formue med 5 453 kroner.

Bankinnskudd fastsettes til pålydende, jf. § 4-15. Verdien av fast eiendom kan settes lavere enn omsetningsverdien, jf. § 4-10. Opplyst formuesverdi legges til grunn ved formues-fastsettingen.

Forsikret innbo medregnes med den del av samlet verdi som overstiger 100 000 kroner, jf. § 4-20 første ledd bokstav b. Etter takseringsreglene § 1-1-6 settes formuesverdien av den første 1 000 000 kroner til 10 % av forsikringssummen. Kari har forsikret innboet i boligen for 650 000 kroner og i hytta for 350 000. 10 % av forsikringssummen utgjør 100 000 kroner. Verdien overstiger ikke 100 000 kroner og formuesverdien av innboet er derfor 0 kroner.

Formuesverdien av private biler beregnes med utgangspunkt i bilens listepris som ny, jf. takseringsreglene § 1-1-3. Bilen er sju år gammel og skal da fastsettes til 15 % av listeprisen. Det er oppgitt hva bilen kostet som ny og det legges til grunn at det også er listeprisen. Formuesverdien fastsettes til $(210\,000 \times 15\%) = 31\,500$ kroner.

Campingvogner verdsettes med utgangspunkt i listepris som ny etter skalaen i § 1-1-3, jf. takseringsreglene § 1-1-4. Vi legger til grunn at campingvognas listepris som ny var 80 000 kroner. Vogna er 5 år og formuesverdien skal da fastsettes til 30 % av listeprisen, dvs. 24 000 kroner.

Hytta på Oppdal har oppgitt formuesverdi på 320 000, jf. § 4-10.

Formuesverdien av ikke-børsnotert aksje settes til 80 % av aksjens forholdsmessige andel av aksjeselskapets samlede skattemessige formuesverdi per 1. januar i året før ligningsåret, jf. § 4-12 andre ledd. Formuesverdien er oppgitt til 1 500 per aksje – 80 % utgjør 1 200 per aksje, samlet verdi $(1\,200 \times 20) = 24\,000$ kroner.

Kari har kausjonert for et lån til sønnen. Ved fastsetting av skattepliktig formue gis det ikke fradrag for forpliktelse som er avhengig av at en betingelse inntreffer, jf. § 4-3 første ledd bokstav a. Kari har ikke fradragsrett for et kausjonsansvar som ikke er gjort gjeldende av kreditor. Ved

beregning av formue har skattyter fradrag for gjeld etter § 4-1. Ved verdsettingen av ikke aksjene er det gitt en rabatt på 20 % ved fastsetting av verdien. Det skal da foretas en reduksjon av fradragsberettiget gjeld etter reglene i § 4-19. Den forholdsmessige reduksjonen av gjelden skal skje med utgangspunkt i eiendelens fulle verdi.

Kontanter	5 453
Bankinnskudd Åsen Sparebank	180 430
Bankinnskudd SMN	120 377
Bolig	500 000
Innbo	0
Bil	31 500
Campingvogn	24 000
Hytte	320 000
Aksjer	24 000
Brutto formue	1 205 760
Kausjonsansvar	0
Lånekassen	65 000
Lån SMN	100 000
Lån Oppdal Sparebank	350 000
Sum gjeld	515 000
Fradragsberettiget gjeld	513 970
Netto formue	691 790

Beregning av gjeldsfradrag;

	Bolig	Fritidseiendom	aksjer	Annen formue	Sum
Full verdi	1 666 666	1 066 666	30 000	361 760	3 125 092
Skattemessig formuesverdi	30 %	30 %	80 %	100 %	
Skattemessig formuesverdi - beløp	500 000	320 000	24 000	361 760	
Fradragsberettiget gjeld	Ingen reduksjon	Ingen reduksjon	20 % reduksjon	Ingen reduksjon	
Gjeld knyttet til aksjene			1 %		
Gjeld knyttet til aksjene - beløp			5 150		
Reduksjon - 20 %			1 030		

Fradragsberettiget gjeld reduseres med 1 030 kroner til 513 970 kroner.

Forklaring av beregningen. Ser på forholdet mellom sum eiendeler til full verdi 3 125 092 og full verdi av aksjene. Verdien på aksjene utgjør 1 % av samlet verdi. Gjeld tilordnet aksjene utgjør dermed 1 % av total gjeld dvs. 5 150 kroner. En 20 % reduksjon av gjeld knyttet til aksjene etter § 4-19 utgjør 20 % av tilordnet gjeld 1 030 kroner.

- b) Av Stortingets skattevedtak (2017) fremgår det av § 2-1 at personlig skattyter svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyters samlede formue som overstiger 1 480 000 kroner. Formuesskatt til kommunen, jf. skattevedtaket § 2-3, svares også bare av den delen av skattyters formue som overstiger 1 480 000 kroner. Karis netto formue er under 1 480 000 kroner og hun skal derfor ikke betale formuesskatt.